

Sygnatura akt I Ns 981/15

POSTANOWIENIE

Dnia 18 maja 2018r.

Sąd Rejonowy w Kamiennej Górze I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący SSR Zenon Węclawik

Protokolant Aneta Bączal

po rozpoznaniu w dniu 18 maja 2018r. w Kamiennej Górze

na rozprawie sprawy z wniosku (...) Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków we W.

przy udziale M. K. (1), A. K., M. K. (2), V. K., M. K. (3) i Gminy W. K.

o stwierdzenie nabycia spadku po K. K. (1)

I stwierdza, że spadek po K. K. (1)

zmarłym dnia 15 maja 2012r. w P.

mającym ostatnie miejsce zwykłego pobytu w L.

na podstawie ustawy nabyła z dobrodziejstwem inwentarza Gmina W. K., w całości,

II zalicza nieuiszczoną opłatę sądową i koszty ogłoszenia prasowego na rachunek Skarbu Państwa.

sygn. akt **I Ns 981/15**

UZASADNIENIE

Wnioskodawca (...) Wojewódzki Konserwator Zabytków we W. domagał się stwierdzenia nabycia spadku po K. K. (1), zmarłym dnia 15.05.2012 r. w P. i ostatnio stale zamieszkałym w L.. Uzasadniając interes prawny w złożeniu wniosku wskazał na potrzebę wydania nakazu wykonania robót budowlanych zabezpieczających przed złym stanem zabytkowego budynku w K. przy ulicy (...), którego właścicielem był spadkodawca. Postępowanie administracyjne w tej sprawie zostało zawieszono do czasu ustalenia spadkobierców po K. K. (1). Jedynym znanym wnioskodawcy spadkobiercą jest brat spadkodawcy – M. K. (1), zamieszkały w Niemczech, pozostali bowiem spadkobiercy ustawowi odrzucili spadek.

Postanowieniem wydanym na rozprawie w dniu 7.02.2018 r. Sąd wezwał do udziału w sprawie w charakterze uczestników postępowania dzieci spadkodawcy A. K. i M. K. (2) oraz bratanice spadkodawcy V. K. i M. K. (3), a także Gminę K. (k. 124v. akt).

Uczestnik postępowania M. K. (1) przychylił się do żądania wniosku, podniósł jednakże, iż nie powinien być brany pod uwagę jako spadkobierca ustawowy, ponieważ odrzucił spadek w terminie ustawowym. Pozostali uczestnicy postępowania również nie sprzeciwili się wnioskowi, naprowadzali wszak, że również odrzucili spadek po K. K. (1).

Biorąc powyższe pod uwagę i przy ustaleniu, że rodzice spadkodawcy nie dożyli jego śmierci (k. 7 akt), zobowiązano strony do złożenia informacji o dziadkach spadkodawcy i zstępnych dziadków spadkodawcy (k. 70 i 74-76 akt). W wykonaniu zobowiązania tylko uczestnicy postępowania M. K. (1) i A. K. wskazali kilku zstępnych dziadków spadkodawcy, oświadczyli jednak zarazem, że nie wiedzą gdzie i czy w ogóle oni żyją ((k. 86 i 109 akt).

W rezultacie Sąd wezwał spadkobierców po K. K. (1) do udziału w sprawie przez ogłoszenie prasowe i na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy K. (k. 56 akt). Po upływie ustawowego terminu nikt się jednak nie zgłosił.

Ustalono następujący stan faktyczny:

Spadkodawca K. K. (1), syn M. i U., zmarł w dniu 15.05.2012 r. w P. i ostatnio stale zamieszkiwał w L.. Spadkodawca był w swoim życiu tylko raz żonaty - z E. K.. W chwili śmierci był jednak rozwiedziony. Z małżeństwa miał dwoje dzieci - A. K. i M. K. (2). Nie miał dzieci pozamażeńskich i przysposobionych. Odnośnie rodzeństwa, miał tylko jednego brata - M. K. (1), zamieszkałego od wielu lat w Niemczech.

(dowód: akty stanu cywilnego na k. 4, 7, 83, 84 i 133 akt, załączone akta Prokuratury Rejonowej w K. - RSD 258/12, zapewnienia spadkowe M. K. (1) z dnia 7.02.2018 r. na k. 124v.-125 akt, zapewnienia spadkowe A. K. z dnia 18.05.2018 r. na k. 139v. akt, zapewnienia spadkowe M. K. (2) z dnia 18.05.2018 r. na k. 139-139v. akt, zeznania świadka E. K. z dnia 18.05.2018 r. na k. 140 akt)

Rodzice spadkodawcy – U. K. i M. K. (4), nie dożyli otwarcia spadku. Matka U. K. zmarła bowiem w dniu 8.09.2002 r., ojciec M. K. (4) zaś w dniu 30.08.2003 r.

(dowód: odpisy aktów zgonów na k. 7 akt)

Spadkodawca nie pozostawił żadnych testamentów.

(dowód: zapewnienia spadkowe M. K. (1) z dnia 7.02.2018 r. na k. 124v.-125 akt, zapewnienia spadkowe A. K. z dnia 18.05.2018 r. na k. 139v. akt i zapewnienia spadkowe M. K. (2) z dnia 18.05.2018 r. na k. 139-139v. akt)

Spadkobiercy ustawowi po K. K. (1) dowiedzieli się o jego śmierci w dniu jego zgonu. Nie zrzekli się dziedziczenia, a także nie zostali uznani za niegodnych do dziedziczenia. Wszyscy jednakże spadkobiercy ustawowi odrzucili spadek po K. K. (1) w terminach ustawowych. Córnka A. K. i syn M. K. (2) odrzucili spadek w dniu 10.10.2012 r. Brat spadkodawcy - M. K. (1), po śmierci spadkodawcy nie utrzymywał osobistych kontaktów z najbliższą rodziną spadkodawcy zamieszkałą w Polsce i dowiedział się o odrzuceniu spadku przez dzieci spadkodawcy w październiku 2015 roku. Zdecydował się również spadek odrzucić i uczynił to w dniu 26.01.2016 r. Bratanice spadkodawcy - V. K. i M. K. (3) odrzuciły natomiast spadek w dniu 3.03.2016 r.

(dowód: odrzucenia spadku na k. 6, 40, 43, 46, 87-88, 89-91, 95-99, 103-107 i 113-114 akt, załączone akta Sądu Rejonowego w Kamiennej Górze I. N. 166/12 i I Ns 56/16 oraz zapewnienia spadkowe M. K. (1) z dnia 7.02.2018 r. na k. 124v.-125 akt, zapewnienia spadkowe A. K. z dnia 18.05.2018 r. na k. 139v. akt, zapewnienia spadkowe M. K. (2) z dnia 18.05.2018 r. na k. 139-139v. akt i zeznania świadka E. K. z dnia 18.05.2018 r. na k. 140 akt)

(...) Wojewódzki Konserwator Zabytków we W. prowadzi postępowanie administracyjne w sprawie wydania nakazu wykonania robót budowlanych zabezpieczających przed złym stanem zabytkowego budynku w K. przy ulicy (...), którego właścicielem był spadkodawca. Postępowanie administracyjne w tej sprawie zostało zawieszono do czasu ustalenia spadkobierców po K. K. (1).

(dowód: decyzja i zawiadomienie o wszczęciu postępowania na k. 26 i 27 akt, ugoda sądowa na k. 11 akt, odpis księgi wieczystej na k. 13-18 akt, pismo Burmistrza K. na k. 19 akt, pismo E. K. na k. 8 akt, decyzja o wpisie do rejestru zabytków na k.21-23 akt)

Sąd zważył:

Zgodnie z ogólną regułą wynikającą z art. 11 Ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Przepisy wprowadzające kodeks cywilny (Dz.U.Nr 16 z 1964 r., poz. 94) do spraw spadkowych stosuje się prawo obowiązujące w chwili śmierci spadkodawcy. Po myśli art. 1 powyższej Ustawy, Kodeks cywilny wszedł w życie z dniem 1 stycznia 1965 roku, a więc przed otwarciem spadku po K. K. (1). Dokonując więc subsumcji stanu faktycznego w niniejszej sprawie należało

mieć na względzie przede wszystkim – zważywszy datę otwarcia spadku (15.05.2012 r.) - dyspozycję art. 935 k.c., obowiązującą od dnia 28.06.2009 r. do chwili obecnej. Nie ustalono bowiem w sprawie żadnych testamentów po K. K. (1), a wszyscy znani spadkobiercy ustawowi skutecznie odrzucili spadek, a zgodnie z art. 1020 k.c., spadkobierca, który spadek odrzucił, zostaje wyłączony od dziedziczenia, tak jakby nie dożył otwarcia spadku.

Wspomniany przepis art. 935 k.c. normuje dojście do spadku w drodze dziedziczenia ustawowego przez gminę ostatniego miejsca zamieszkania spadkodawcy. Stanowi on bowiem, że w braku małżonka spadkodawcy, jego krewnych i dzieci małżonka spadkodawcy, powołanych do dziedziczenia z ustawy, spadek przypada gminie ostatniego miejsca zamieszkania spadkodawcy jako spadkobiercy ustawowemu.

Stwierdzono w sprawie, że spadkodawca nie pozostawił żony (był rozwiedziony z E. K.), a jego dwoje dzieci – córka A. K. i syn M. K. (2), odrzuciły spadek. Również jedyny brat spadkodawcy - M. K. (1), odrzucił spadek, a za nim zrobiło to jego dwoje dzieci (bratanice spadkodawcy) - V. K. i M. K. (3).

W świetle art. 1023 k.c., gmina nie może odrzucić spadku, który przypadł jej z mocy ustawy i nie składa oświadczenia o przyjęciu spadku, a spadek uważa się za przyjęty z dobrodziejstwem inwentarza.

Zważywszy powyższe przyjąć należało, że do spadku po K. K. (1) – biorąc pod uwagę ostatnie miejsce zamieszkania spadkodawcy (L.) - powołana została Gmina W. K., przy tym spadek nabyła na podstawie ustawy z dobrodziejstwem inwentarza. Wedle natomiast art. 1031 § 2 k.c., w razie przyjęcia spadku z dobrodziejstwem inwentarza spadkobierca ponosi odpowiedzialność za długi spadkowe tylko do wartości ustalonego w wykazie inwentarza albo spisie inwentarza stanu czynnego spadku.

Dla komplementarności wyводу należy się też odnieść do kwestii właściwości sądu w niniejszej sprawie. Otóż, zgodnie z art. 628 k.p.c., obowiązującym do dnia 17.08.2015 r., do czynności w postępowaniu spadkowym, które należą do zakresu działania sądów, wyłącznie właściwy jest sąd ostatniego miejsca zamieszkania spadkodawcy. Po wskazanej dacie do czynności w postępowaniu spadkowym, które należą do zakresu działania sądów, wyłącznie właściwy jest sąd ostatniego miejsca zwykłego pobytu spadkodawcy, a jeżeli jego miejsca zwykłego pobytu w Polsce nie da się ustalić, sąd miejsca, w którym znajduje się majątek spadkowy lub jego część (sąd spadku). Podobne unormowanie znajduje się w art. 4 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE nr (...) z dnia 4.07.2012 r. w sprawie jurysdykcji, prawa właściwego, uznawania i wykonywania orzeczeń, przyjmowania i wykonywania dokumentów urzędowych dotyczących dziedziczenia oraz w sprawie ustanowienia europejskiego poświadczenia spadkowego. Żadna jednak ze wskazanych regulacji nie zawiera definicji miejsca zwykłego pobytu. Uzasadnione jest, aby za decydujące kryterium w tej mierze nie było przyjmowane tylko ostatnie miejsce przebywania zmarłego (np. w przypadku wyjazdu do pracy poza miejsce zwykłego pobytu), a także ostatnie miejsce jego zamieszkania. Nie jest wykluczona zarazem możliwość przyjęcia za miejsce zwykłego pobytu spadkodawcy miejscowość, w której w ostatnim czasie przed śmiercią znajdował się główny ośrodek życiowy spadkodawcy. W świetle art. 21 ust. 2 cytowanego wyżej Rozporządzenia, w przypadku gdy wyjątkowo, ze wszystkich okoliczności sprawy jasno wynika, że w chwili śmierci zmarły był w sposób oczywisty bliżej związany z państwem innym niż państwo, którego prawo byłoby właściwe według ostatniego miejsca zwykłego pobytu spadkodawcy, prawem właściwym dla dziedziczenia jest prawo tego innego państwa. W niniejszej sprawie spadkodawca zamieszkiwał do chwili swojej śmierci we wsi L., znajdującej się w Gminie K. i właściwy wyłącznie był Sąd Rejonowy w Kamiennej Górze.

Zgodnie z art. 672 k.p.c., jeżeli zapewnienie nie było złożone albo jeżeli zapewnienie lub inne dowody nie będą uznane przez sąd za wystarczające, postanowienie w sprawie o stwierdzenie nabycia spadku może zapaść dopiero po wezwaniu spadkobierców przez ogłoszenie. Sąd wykorzystał w sprawie ten sposób wezwania spadkobierców, jednakże bezskutecznie (nikt się nie zgłosił). Zgodnie zaś z dyspozycją art. 676 k.p.c., jeżeli w ciągu trzech miesięcy od dnia ogłoszenia o wezwaniu spadkobierców nikt nie zgłosił nabycia spadku albo zgłaszający się nie udowodnił go na rozprawie, sąd wyda postanowienie stwierdzające nabycie spadku przez spadkobierców, których prawa zostały ustalone.

Sąd dał wiarę zapewnieniom spadkowym i zeznaniom wnioskodawcy oraz wszystkich stawających uczestników postępowania, albowiem były one jasne, logiczne, dostatecznie spójne wewnętrznie i korespondowały z pozostałym materiałem dowodowym zebrany w sprawie, w tym zwłaszcza z aktami stanu cywilnego. W ocenie Sądu – przy uwzględnieniu art. 671 k.p.c. i art. 672 k.p.c. - zapewnienia spadkowe i zeznania wnioskodawcy i uczestników postępowania, wraz pozostałymi dowodami, były wystarczające do stwierdzenia dziedziczenia po K. K. (1).

Mając na uwadze ustalone w sprawie okoliczności oraz powyższe motywy, po myśli art. 935 k.c., orzeczono jak w punkcie I postanowienia.

Na zasadzie art. 113 u.k.s.c. w związku z art. 520 § 1 k.p.c., zaliczono nieuiszczoną opłatę sądową i koszty ogłoszenia na rachunek Skarbu Państwa (punkt II postanowienia).